

raad, Menighedslivet skal trives ad Frivillighedens Vej. Ja, jeg er fuldstændig enig i, at hvis det hele kunde gaa ad Frivillighedens Vej, vilde det være heldigst, men jeg tror, det vilde være længe, inden man fik frivillige Menighedsraad inden for alle Sogne her i Landet til at optage et saadant Arbejde. Men sæt nu, at man havde saadanne frivillige Menighedsraad i alle Sogne her i Landet, saa skulde de dog alligevel ind under lovbundne Regler, hvis der skulde bygges en Kirkeforfatning derpaa, og de skulde have noget med den Kirke at gøre, som sorterer under Staten. Man maa have Love for dem, som de maa indordne sig under, d. v. s. de maa tvinges ind under lovbundne Regler.

Nu skal jeg ærlig tilstaa, at der er Forskel paa at lovgive for saadanne Kredse, naar de først ere dannede, og saa at lovgive paa Forhaand om at danne denne Ramme, som skal omslutte disse Menighedskredse, men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at den Ramme, som dannes her ved det foreliggende Forslag, tvinger ikke en eneste Mand eller Kvinde til at gaa ind derunder. Det staar dem aldeles frit, om de ville gaa ind derunder og melde sig til Optagelse paa Valglisten, eller de ville staa udenfor. Og jeg tror, som jeg før udtalte, at man vil gennem dette dog naa et Skridt fremad for Menighederne mod større Ret til Valg af deres Præster. Det er dog et betydeligt Fremskridt. Jeg for mit Vedkommende kan ikke se andet, end at det vil have særlig Betydning, at Menighedsraadene faa denne Indflydelse, og jeg kan heller ikke se, at man, fordi man her forud danner Rammen for disse Menighedsraad, skulde foregribe det frivillige Menighedsarbejde, og naar det kan gaa ved Siden af det tvungne Menighedsarbejde, lad os saa se Udviklingen. Dette skal jo kun gaa forud for Kirkeforfatningen, man har jo ikke sagt, at dette er en absolut Ramme, der skal bygges paa, men lad os saa se, hvilken Retning der faar mest Tag i Menighederne, saa skal Lovgivningsmagten nok vide at rette sig derefter.

Som sagt, jeg kan i det store og hele tiltræde det foreliggende Forslag, men jeg har fremsat mine Betæneligheder ved enkelte Punkter. Naar jeg ikke har stillet Ændringsforslag derom, ligger det i, at jeg ikke paa dette Tidspunkt ønsker at faa saadanne Ændringsforslag stemte ned og derved vanskeliggøre en Forhandling om dem under Sagens videre Gang. Jeg er

nemlig overbevist om, at denne Sag vil vende tilbage til Folketinget endnu en Gang til fornyet Overvejelse, og jeg ved ogsaa eller har den bestemte Opfattelse, at der ogsaa inden for Flertallet og hos den højtærede Minister er Villighed til at forhandle om disse Spørgsmaal, naar man ikke forrykker Grundlaget for Forslaget. Jeg vil derfor nødig lægge Sten i Vejen for, at man skulde blive ved at fortsætte Behandlingen. Derfor kan jeg med det ene Forbehold, jeg har taget over for visse Ændringsforslag, i øvrigt tiltræde Flertallets Ændringsforslag og Loven i den derved ændrede Form. Efter de Bemærkninger, jeg har gjort til Ændringsforslaget til § 25, vil jeg sige, at ogsaa, dersom dette Ændringsforslag bliver vedtaget, kan jeg stemme for hele Forslaget, og jeg vil anbefale ærede Meningsfæller saa vidt muligt at følge mig i saa Henseende, idet jeg er overbevist om, at man paa dette Tidspunkt netop gavner Sagen allermost ved at stemme for Flertallets Forslag ved den endelige Afstemning, som Sagen nu kommer til at foreligge, idet man saa, som jeg sagde, paa de enkelte Punkter forbeholder sig sin Stilling, hvis Sagen kommer tilbage til Tinget til videre Behandling. Jeg ved meget godt, at der er enkelte af mine Meningsfæller, som ogsaa have deres Betæneligheder ved nogle af de Punkter, jeg her har omtalt, men jeg mener ikke Betænelighederne skulde være saa store, at man paa Forhaand her skal afskære Forhandlingen ved at stemme mod dette Forslag, saa meget mindre som der med Forslaget følger Forslagene om Brugen af Kirkerne og om Valgmenighederne, hvilke jeg sætter megen Pris paa. Derfor vil jeg, som sagt, anbefale Forslaget til velvillig Behandling.

Svendsen: Under dette Lovforslags første Behandling udtalte jeg mig jo ret udførligt om min Stilling og de forskellige Anker, jeg havde mod Forslaget, saa jeg behøver ikke at komme saa meget vidtløftigt ind paa en Omtale af det igen; men jeg maa tilstaa, at selv efter Udvalgets Betænkning og den Skikkelse, Forslaget vil faa ved de foreslaaede Ændringer, synes jeg ikke, det vil undergaa saadanne Forandringer, at jeg kan føle mig tilfredsstillet derved. Jeg maa for øvrigt ogsaa gøre opmærksom paa, at jo mere jeg er kommen til at tænke over denne Sag og hele det store Spørgsmaal, des mere indlysende er det blevet mig, hvad jeg ogsaa udtalte ved første Behandling, at det